

**AVTOYOQILG'I QUYISH SHAXOBCHALARINI AVTOMATLASHTIRILGAN
TIZIMLARINI JORIY QILISH AVTOMOBILLARNING TIRBANDLIGINI
KAMAYTIRISHGA YORDAM BERADI**

*Yo'ldoshev To'xtasin Abdujalil o'g'li
Muxammad al-Xorazimi nomidagi
Toshkent Axborot Texnologiyalari Universiteti
Magistranti*

Annotatsiya: Rivojlanib borayotgan mamlakatimizning iqtisodiyotida avtomobil ishlab chiqarish yuqori pog'onalarini birini egallab turadi. Agrda biz ushbu avtombillarga yoqilg'I quyishni avtomatlashtirligan tizimini yanada takomillashtirsak mamlakatimiz hududida avtombillarning tirbandligini qolaversa aqilli shahar konsepsiyasini sezilarli darajada yoqori pog'onaga ko'targan bo'lardik.

Kalit so'zlar: SRM (Supplier Relationship Management), voronka Avtomatlashtirligan.

Kirish

XIX asrning oxirida ilk avtomobilga sotilgan yoqilg'I 1907 yilga kelib Yoqilg'I maxsulotlari do'koniga ochilishiga sabab bo'lgan. Ushbu maxsus yoqilg'I sotish do'koniga ilk marotaba Amerika Qo'shma Shtatlarining Washington shaxrida Standart oil of California (hozirda Chevron Texaco) kompaniyasi tomonidan asos solingan. Avtomobil sanoatining jadalik bilan rivojlanib borishi yoqilg'i ehtiyojini keskin ortishiga hamda yoqilg'i quyish tizimini takomillashtirish zaruriyatini yuzaga keltirmoqda. Hozirda rivojlangan mamlakatlarda tezkor to'lov tizimlari orqali bir muddat avtombillarning harakatini tartibga keltirishmoqda. Ammo bu insonlarni jadalik bilan rivojlanib borayotgan ehtiyojlarini yaqin kelajakda taribga solishga yetarli natijani ko'rsata olmasligi ayrim mamlakatlarda ko'zga tashlanib bormoqda.

Xulosa

Avtombillarga yoqilg'i quyish tizimini jaxon standartlariga mos xolatda SRM (Supplier Relationship Management) dasturiy vositalarini qo'llashni va ushbu tizimga jadallik bilan targ'ib qilishni hamda yaqin kelajakda turli muammolarga olib keladigan avtombillarni tirbandliklarini oldini olishga yordam berishidir. Ushbu dasturiy vositaning asosiy qulayliklarining asosiy bosqichlarini quyida sanab o'tmoqchi edim.

SRM bu xaridorlar bilan sotuvchilar o'rtasidagi bo'liqlikni nazorat qiladigan hamda biznes rahbarlari uchun ushbu sohadagi oldi – sotdi jarayonlarini to'liq nazorat qiladigan yuqori darajadagi dasturdir. SRM dasturini Varonka sifatida tasvvur qlishimiz mumkin(1-rasm).

1-rasm

SRM klassikasi bu shunday joyki, sotuv menejeri bilan xaridorlar o’rtasidagi oldi – sotdi amalga oshiriladi. Tassavur qiling biron bir hududda joylashgan barcha avtobil yoqilg’i quyish shaxobchalarining barchasini bir tizimga monitoring qilish maqsadida joriy qilamiz va masofaviy to’lov tizimi bilan birlashlashtiramiz. Xaridor bizning internet saxifamizdan yoki biron bir sotsial tarmoqdagi aloqa vositamiz orqali ro’yhatdan o’tadi. Ro’yxatga olish nihoyalanganidan so’ng bizning SRM dasturi asosida yaratilgan tizimimiz orqali xaridor o’z xaridini masofadan amalga oshiradi va to’lov tizimi orqali to’laydi. Avtoyoqilg’I quyish shaxobchasi hududiga kirib kelganda masofadan avtomobilning raqamini aniqlaydigan maxsus kameralar orqali avtomobilning raqami aniqlanadi va xaridlar amalga oshirilgan ma’lumotlar omoridagi avtomobil raqamlari orasidan aniqlaydi va avtomatik tarzada yoqilg’i quyishga ruxsat beriladi. Bu tizim tirbandlikni bir necha marotaba kamaytiradi.

Navbatdagi SRM dasturining qulayliklaridan biri aloqa uchun bog’lanish markazining mavjud ekanligi. Bu markazda barcha xaridorlarni qiziqtirgan ma’lumotlar hamda tizimning mo’tadil va kamchiliksiz ishlashi monitoring qilinadi.

Asosiy qulayliklaridan yana biri SRM marketingdir. Bu tadbirkorlarga ma’lum muddat xaridlar amalga oshirgan xaridorlarga yangiliklar orqali yangi maxsultlarni reklamasini mo’tadil ravishda amalga oshirishi mumkin. Masalan avtoyoqilg’i quyish shaxobchasida joylashgan avtomobillarning extiyot qisimlarini taklif qlish va boshqalar.

Foydalilanigan adabiyotlar

1. <https://www.stena.ee/blog/istoriya-benzokolonok>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=hqu0GLadnzQ>